

Preken

Uitgave van de Verrijzeniskerk - de Schalm

Marcus 9, 38-50

Verrijzeniskerk Enschede 30-09-2012

Lieve gemeente van onze Heer Jezus Christus,

Wat denkt u, zullen wij vanochtend met Jezus en zijn leerlingen een eindje oplopen?

En es horen waarover zij met elkaar in gesprek zijn?

Wie weet, worden wij daar vandaag ook nog wat wijzer van!

Jezus is natuurlijk geen vreemde voor ons. We hebben in de loop van ons leven een bepaald beeld van hem gekregen. We kennen immers de verhalen van de genezingen, de wonderen en de gelijkenissen.

We worden getuigen van een gesprek. Het wordt ingeleid door één van Jezus discipelen, Johannes.

Hij stelt Jezus een vraag. Wij hebben iemand gezien, die niet bij ons hoort, en die demonen uitdrijft. Wij hebben geprobeerd hem dat te beletten, omdat hij zich niet bij ons wilde aansluiten.

Kunnen we ons de situatie voorstellen?

Er is een hechte groep van volgelingen rondom Jezus. Ze zijn onder de indruk gekomen van zijn woorden, de gelijkenissen en van zijn daden, wonderen en genezingen. Ze zijn getuige van de grote kracht die er van Jezus uitgaat. En daar horen zij bij. Dat is als het ware nu ook een beetje van hen. Geesten uitdrijven, zieken genezen, daar houden zij zich mee bezig.

Ze zijn als het ware een instituut van heil geworden. Ze verdragen geen concurrentie van anderen.

Er is een wonderlijke, maar tegelijk herkenbare verschuiving opgetreden.

Het belangrijkste, dat er genezing komt, dat een mens bevrijd en zo geheeld wordt, dat is verschoven naar het tweede plan. Het instituut is belangrijker geworden dan het heil.

Johannes erkent dat er iemand is genezen. Dat er heil is geschied.

Iemand die niet bij hen hoort heeft demonen uitgedreven. Dat is gebeurd in Jezus' naam.

Wat zou hij zich beter kunnen wensen?

Maar de leerlingen zijn er niet vrolijk van geworden. Zij stralen uit dat genezing en heil alleen echt kunnen zijn als ze vanuit de kerk hebben plaatsgevonden, als ze een kerkelijke signatuur dragen.

Maar Jezus gaat daarin niet mee. Hij zegt: belet het hem niet. Want iemand die op het ene moment in mijn naam een mens weet te genezen, die zal niet op het andere moment kwaad van mij spreken. Je kunt er ook in horen: zo iemand bevindt zich in het spoor van de beweging die ik trek.

Zonder dat hij direct deel uit maakt van de groep, hoort hij er voor Jezus bij.

Voor Jezus zijn er blijkbaar geen strikte grenzen aan de groep van zijn volgelingen. Hij maakt de kring zelfs heel ruim als hij de gevleugelde woorden er aan toevoegt: wie niet tegen ons is, die is vóór ons.

Wij moeten er daarom voorzichtig mee zijn de grenzen van de kerk te duidelijk te willen afbakenen. Je mag met de oude kerk best zeggen, dat er buiten de kerk geen heil is. Maar dan is wel de vraag, wat we precies bedoelen met de kerk. Wat is dan 'buiten de kerk'?

Zijn onze kinderen, die zich druk maken voor een beter milieu, die opkomen voor het naleven van mensenrechten, die zich inzetten voor een betere buurt, maar die onze kerk vaarwel hebben gezegd, daarmee buitenkerkelijk?

Zo denken wij wel vaak, maar voor Jezus ligt dat blijkbaar anders.

Het gaat hem er in de eerste plaats om, dat het beter wordt met mensen en met de schepping.

Dat er wat meer vrede komt. Dat wordt heel gemaakt wat is kapotgegaan.

Een beetje meer heil. Want daar is God op uit. Op heil voor mens en wereld.

De kring van Jezus' volgelingen is ruimer dan wij vaak denken. Daar wijst ook op wat Jezus vervolgens zegt. Wie jullie een beker water te drinken geeft omdat jullie bij Christus horen, die zal zeker beloond worden.

Jezus roept het beeld op van een strijd, van mensen die strijden op het heetst van de dag. Een beker water is dan goud waard. Er worden mensenlevens mee gered. Een overwinning kan er van afhangen.

Als het hier nu gaat om de strijd die de gemeente van de Heer voert met het oog op het koninkrijk van God, met het oog dus op heil, vrede en gerechtigheid, dan staat zo'n beker dus in dienst van Gods koningschap. Zo'n anonieme hulpverlener wordt dan ook gerekend tot de kring van Jezus' volgelingen.

En wie één van de geringen die in mij geloven, van de goede weg afbrengt, zou beter af zijn als hij met een molensteen om zijn nek in zee gegooid was.

Het gaat hier en in wat volgt over ergernissen en ergernis geven. Over aanstoot en aanstoot geven. Dat maakt dat je op een dwaalspoor komt, dat je niet meer betrokken raakt bij Gods verbond. Wie zijn er met 'deze kleinen' bedoeld?

Dat kunnen de kinderen zijn, want daar had Jezus er één van in het midden van de kring gezet en ten voorbeeld gehouden. Maar het kunnen ook de onaanzienlijken in de samenleving zijn, de onwetenden, de weerlozen.

Jezus' leerlingen moeten zich ervan bewust zijn, dat er naar hen gekeken wordt. Ook door zulke zogenaamd 'kleinen'. Ze zoeken naar houvast op hun weg, niet naar aanstoot.

De kerk geeft aanstoot, als ze niet leeft naar wat ze gelooft en belijdt.

Bijvoorbeeld door zich op te stellen aan de kant van de machtigen,

of door geweld te prediken en wapens te zegenen,

door kwetsbare mensen te misbruiken in plaats van te koesteren en te zegenen,

door ruzie te maken over verzoening in plaats van als verzoende mensen te leven,

of door zich alleen maar met binnenkerkelijke zaken bezig te houden en de wereld aan zichzelf over te laten.

Zo staan we anderen in de weg. Maar we kunnen ook onszelf in de weg staan.

Door de verkeerde keuzes die wij zelf maken.

Dat kan met je hand, waarmee je handelingen verricht; met je voet, waarmee je een bepaalde weg gaat; met je oog waarmee je om je heen kijkt en het ene wel opvangt en aan het andere voorbijziet.

Jezus zegt daar krasse dingen over. Als je dreigt te struikelen door je hand, je voet of je oog, dan is het beter die je die afhakt en uitrukt, dan dat je ermee buiten de boot valt.

Jezus spreekt hier tot zijn leerlingen, tot de kerk over leven en dood, over waar het uiteindelijk op aankomt. Met een laatste ernst. Je kunt niet God en de Mammon dienen. Je zult moeten kiezen.

Eerder had Mozes het volk Israel al voor de beslissende keuze gesteld: het leven en het goede of de dood en het kwade; God liefhebben en in zijn wegen wandelen of je neerbuigen voor andere goden en zo je vrijheid verspelen en je eigen ondergang tegemoet gaan.

Niet altijd staat ons de keuze zo duidelijk voor ogen. Er zijn ook nog zoveel tinten tussen wit en zwart in. Je wilt ook aan de verschillende nuances recht doen.

Maar hier stelt Jezus als een tweede Mozes de zaken op scherp. Hij wil dat zijn volgelingen herkenbaar zullen zijn als zijn volgelingen.

Dat ze niet meer met alle winden zullen meewaaien, maar dat ze zich laten inspireren door de Geest van Jezus. Dat in en aan de volgelingen van Jezus te zien en af te lezen zal zijn aan wie zij toebehoren: gemeente van Jezus Christus, een gemeenschap van liefde, van aanvaarding en respect, van onderlinge betrokkenheid, van dienstbaarheid aan elkaar en aan de wereld.

Zó zijn ze zout. Zó brengen ze smaak. Jezus vraagt om zelfonderzoek. Zijn we alleen maar leden van de kerk? Of werkelijk navolgers van de Heer? Zou het niet beter zijn om dingen uit ons leven weg te snijden om in het goede spoor te blijven? We zijn toch dragers van een vuur, het zout der aarde. Als het zout smakeloos wordt, blijft er van de gemeente niets meer over. Jezus vraagt ons om ons gemeente-zijn en ons gemeente-lid-zijn te toetsen op hun zoutgehalte. Opdat we werkelijk navolgers zullen zijn.

Wat zullen we doen? Meegaan met Jezus en zijn leerlingen? Of toch maar liever afhaken?